

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา อำเภอลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 280 คน โดยใช้ข้อมูล 10 มิถุนายน 2549 จากกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา อำเภอลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน และใช้เกณฑ์กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดขนาดของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน
ในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2

ตัวแปร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดของโรงเรียน		
1. ขนาดเล็ก	61	49
2. ขนาดกลาง	137	89
3. ขนาดใหญ่	82	24
รวม	280	162

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนใน 4 ขั้นตอน โดยจัดอันดับคุณภาพออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List) ได้แก่ ประสิทธิภาพในการสอนของครู และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ของโรงเรียน ในองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน คือ การเตรียมการวางแผน การจัดทำแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลตามแผน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เรียงลำดับจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยพัฒนาปรับปรุงจากแบบสอบถามของธีระวุฒิ คำรักษ์ (2541) และศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน จากเอกสารรายงานผลการวิจัย และข้อเขียนเกี่ยวกับการดำเนินการวางแผน คือ

ด้านการเตรียมการวางแผน ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการประเมินผลตามแผน

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียน ในองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน ภายใต้การแนะนำของประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

3.1 ดร.สุเมธ งามกนก	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2 นายชูเสียง นาวรัตน์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
จันทบุรี เขต 2
3.3 นางกาญจนา นิยมนา	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาจันทบุรี เขต 2

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอขอคำแนะนำต่อประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try - Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-Total Correlation) ได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อของแบบสอบถามระหว่าง .74 - .91

6. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อ ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 162 ฉบับ

3. จัดแบบสอบถาม จำนวน 162 ฉบับ ไปยังครูผู้ปฏิบัติการสอน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ปรากฏว่าได้รับคืน 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำกับข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ทุกฉบับ มาให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้ ตามแนวคิดของเบสท์ และคาห์น (Best & Kahn, 1993, p. 247) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับน้อยที่สุด

2. นำข้อมูลที่ได้ให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักรายข้อบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows

3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาดำเนินการตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ และประสิทธิภาพการสอนของครู ที่ผู้วิจัยเป็นผู้สำรวจข้อมูล วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert, 1967) โดยเรียงลำดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ในองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน

โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด นำมาเทียบกับเกณฑ์โดยกำหนดเกณฑ์ และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้

1. วิเคราะห์จำนวนครูผู้สอนในโรงเรียนใน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำปาง การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามประสิทธิภาพการสอน และขนาดของ โรงเรียน ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนใน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำปาง การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนใน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำปาง การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามประสิทธิภาพการสอน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที ($t - test$)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนใน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำปาง การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)